

פניני השבוע

יו"ל לע"נ הרה"ח רבי ברוך בענדיט ב"ר משה נחום ליכטנשטיין זצ"ל

משגיח רוחני דישיבת "שער אליעזר" קרעטשניף

בעזה"ת, פרשת ויחי תשע"ג

ושכבתי עם אבתי ונשאתני ממצרים (מ"ז – ל')

"ושכבתי עם אבותי", כשיהודי שוכב לישון עם עול מלכות שמים כדרך ששכבו האבות לישון, ומצייר לעצמו צורת אבותיו הק' קודם השינה, על ידי זה הוא זוכה לישון בקדושה וטהרה ומגיע ל"ונשאתני ממצרים" לצאת ממצרים - מעמקי הקליפות.

(כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א)

שכל את ידיו כי מנשה הבכור (מ"ח – י"ד)

מאחר שמנשה הוא הבכור לא רצה יעקב אבינו לביישו ולשנות את סדר עמידתו מימין לשמאל, לכן שכל את ידיו בלבד.

(הרה"ק רבי אלימלך מליזענסק זיע"א)

ויברכם ביום ההוא (מ"ח – כ')

יעקב אבינו ברך את בניו במידת הביטחון בקדוש ברוך הוא, ורמז לכך הכתוב "ויברכם ביום ההוא" שיבקשו ויתפללו רק על צרכי היום ההוא, ולא ידאגו בכל יום את דאגת המחר.

(הרה"ק רבי משה לייב מסאסוב זיע"א)

בך יברך ישראל (מ"ח – כ')

לא אמר בכם אלא בך – כאיש אחד, באחדות, ואז אין הבדל מי קודם למי, ולכן "וישם את אפרים לפני מנשה" כי מנשה לא יקנא באפרים שהרי שניהם אחד.

(הרה"ק רבי יחזקאל מקוזמיר זיע"א)

האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים (מ"ט – א')

פעם אחת שוחח הרה"ק רבי אלימלך מליזענסק זיע"א בסעודה שלישית ותיאר את זמן הגאולה וכך אמר: בדורו של משיח יהיה הבלבול כה גדול בין טוב לרע, וכאשר יתברר מי הוא הטוב ומי הוא הרע, יהיה זה דומה לניפוי קמח בנפה, כאשר מניחים את הקמח בנפה ומתחילים לטלטל הנה והנה עד שכל הקמח נחבט בדפנות הנפה, הקמח הנקי עובר בחורי הנפה ואילו הפסולת נשארת בכלי. כשרואה הפסולת את הקמח הנופל מטה מטה, מיד היא מתנשאת עליו ואומרת: שפל שכמותך, לא רק שאתה נופל למטה, עוד תקבל חבטה הגונה כאשר תגיע למחוז חפצך. ואילו אני נשארתי למעלה. כעבור רגע קט הופכים את הכלי על פיו והפסולת מנוערת אל האשפה. כך בדיוק יהיה באחרית הימים סיים ואמר הרה"ק רבי אלימלך.

דן ידין עמו כאחד שבטי ישראל (מ"ט – ט"ז)

אימתי שורין דיני דינים על ישראל, כאשר אין אחדות אמיתית בכלל ישראל ח"ו. וזה הפירוש "דן ידין" ח"ו יש דינים "כאחד שבטי ישראל" כשהאחדות בשבטי ישראל הוא רק בכ"ף הדמיון ולא אחדות אמיתית, אכן כשהאחדות תהיה אחדות אמיתית, אז אך טוב וחסד ירדפום.

(הרה"ק רבי מרדכי שלמה מבאיאן זיע"א)

ואתם חשבת עלי רעה אלקים חשבה לטובה (נ' – כ')

איתא בגמרא (ברכות) "חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה", מכיון שאם אדם בוטח בה' יתברך אז גם הרע הופך להיות טוב, וכשם שחרישה וזריעה קודמות לקצירה, כך יש צורך לפעמים להקדים רעה כדי שתוכל לבוא לאדם טובה לאחר מכן.

משל לחייט שקיבל לידו אריג משי משובח כדי לעשות ממנו חליפה יפה, לאחר שמשרטט החייט כמה קוים על האריג, הוא נוטל מספריים וחותר את האריג היקר לחתיכות בגדלים שונים. אדם שאינו מבין ורואה את מעשי החייט יצעק עליו צעקה גדולה, בחושבו שהוא משחית ומקלקל את האריג היקר. לעומת זאת, כשיראה החכם את מעשי החייט, מיד יבין כי חיתוך האריג הוא מעשי הכרחי לצורך תפירת החליפה המהודרת, שתהא שווה הרבה יותר משווי האריג בעצמו, רק צריך להמתין בסבלנות עד לסיום כל העבודה כולה. כך הוא הנמשל: אל לו לאדם חס ושלום להתרעם על מידותיו של הקב"ה, גם אם עוברים עליו מאורעות קשים, אלא להיפך, עליו לקבל אותם בשמחה ובכך יביע את אמונתו בה' יתברך, וממילא הקב"ה יחפוץ להשלים את אשר החל לעשות, ולהביא עליו את הטובה בעקבות הרעה שבאה עליו מקודם.

(המגיד מדובנא זיע"א)

ואתם חשבת עלי רעה אלקים חשבה לטובה (נ' – כ')

יוסף הצדיק אמר לאחיו: הרי הרעה שעשיתם לי, "ה' חשבה לטובה", ואיך אוכל אני לשלם לכם רעה כזו שיחשבה ה' לטובה, "התחת אלקים אני"?

(המלבי"ם זיע"א)

ועתה אל תראו אנכי אכלכל אתכם ואת טפכם (נ' – כ"א)

"ל' בדרך צחות, אין לכם לפחד משום עונש, מספיק העונש ש"אנכי אכלכל אתכם", כפירוש חז"ל (ביצה ל"ב) "כל המצפה על שולחן אחרים עולם חשך בעדו".

(הגה"ק רבי יוסף בער מבריסק זיע"א)

פניני השבת

כד עייל שבתא (תפילת ליל שבת קודש)

סיפר אדם אחד שהתארח בערב שבת קודש בביתו של הרה"ק בעל ה"פרי צדיק" זיע"א, שלפני בוא השבת התהלך הצדיק בחדרו ובהתלהבות של קדושה היה שח לפני ריבונו של עולם: "כד עייל שבתא", ריבוני, הכנס קדושת השבת בתוכי, ובביתי, יהי נא חסדך עמי שיהא טעם קדושת השבת במאכלי. כך התהלך שעות אחדות והיה מפציר ומתחנן בתפילה.

(יינה של תורה)